

FAKTA

Om formodet samtykke (Aktivt fravalg til organdonation)

HANDOUT

af patientforeningen Organdonation - ja tak!

DATO

Oktober 2018

BILAG 1

An international comparison of deceased and living organ donation/
transplant rates in opt-in and opt-out systems

BILAG 2

Nationale donorsystemer i Europa 2017

Patientforeningen | Organdonation - ja tak!
- vi arbejder for at forbedre organdonation i Danmark

Kære folkevalgte politikere,

Vi glæder os til at mødes med Jer i Sundheds- & Ældreudvalget, hvor vi ønsker, at drøfte vores borgerforslag "Automatisk organdonor fra man fylder 18 år" med Jer. Vi kommer med ny viden som dokumenterer, at formodet samtykke redder liv, men også for at oplyse Jer om, at den personlige integritet og frihed til at vælge bevares, selv om man indfører "Aktivt fravalg" ifm. organdonation - ingen bliver statens ejendom, som vi har hørt flere politikere udtale.

Væsentligt at fremhæve er:

1. At vi kan konkludere, at formodet samtykke redder liv

Det viser et nyere og meget omfattende studie **[BILAG 1]**, som vi har sendt til jer. I studiet sammenlignes 48 lande over en 13 års periode og der tages højde for et væld af baggrundsvariable.

2. At formodet samtykke vil få flere danskere til at tage stilling til organdonation

Det ser man bl.a. i Wales, hvor man indførte formodet samtykke i december 2015. I dag har 44% af befolkningen i Wales registreret deres holdning til organdonation i donorregistret.

3. At vi med det nuværende donorsystem (informeret samtykke) i højere grad risikerer at formode om danskerne ønsker at være organdonorer eller ej

Når kun 22% af danskerne har registreret deres holdning til organdonation, så vil familien ofte blive spurgt om den pårørendes sidste ønske ift. organdonation. Her sker det i mange tilfælde, at familien formoder, hvad der skal ske med den pårørende, fordi de ikke kender til den pårørendes ønske ift. organdonation.

I disse tilfælde risikerer vi, at familien siger nej til organdonation - selv om den pårørende ønskede at være organdonor. Eller også risikerer vi det modsatte, at de siger ja til organdonation, fordi de formoder, at den pårørende gerne vil redde liv - og det er selv om den pårørende måske ikke ønsker at være organdonor.

FAKTUM: Med det nuværende donorsystem formoder vi altså i høj grad, hvad danskerne vil, hvis ikke de selv har givet tilsagn eller udtryk for, hvad de ønsker ift. organdonation.

Med formodet samtykke (Aktivt fravalg) kan vi forvente flere, som aktivt selv registrerer sig i donorregistret og dermed vil man i langt mindre grad skulle spørge familien, fordi flere danskere selv aktivt har tilkendegivet, hvad de ønsker der skal ske med dem, hvis de skulle lide hjernedøden.

PARADOKS: Med formodet samtykke vil der opstå færre tilfælde, hvor familien skal formode noget på vegne af en pårørende, som ikke selv har taget stilling til organdonation.

4. At man i størstedelen af de europæiske lande, vi normalt sammenligner os med, har indført formodet samtykke med succes

I 19 europæiske lande har man besluttet, at man vil organdonation og at det er normalt, at man automatisk er organdonor, når man fylder 18 år – med mindre man melder sig fra. Og flere lande er på vej til at indføre formodet samtykke, herunder Island og Holland, som indfører det i henholdsvis 2019 og 2020. Derudover har parlamentet i England og de 2 største regeringspartier i Tyskland, CDU og SPD erklæret, at de er positive overfor at indføre formodet samtykke.

I **[Bilag 2]** kan I se en oversigt over de nationale donorsystemer og donorraten i de forskellige europæiske lande. Her fremgår det tydeligt, at donorraten er højest i de lande som har indført formodet samtykke.

5. At et stort flertal af danskerne ønsker, at vi indfører formodet samtykke

Et sted mellem 63% og 82% af danskerne mener, at man automatisk bør være organdonor, når man fylder 18 år. Det viser bl.a. en ny og repræsentative undersøgelse foretaget af Jysk Analyse samt flere større og uvildige meningsmålinger, hvor over 17.000 danskere giver deres mening til kende. Sidst men ikke mindst har borgerforslaget "Automatisk organdonor fra man fylder 18 år" opnået over 57.500 underskrifter, hvilket er det næsthøjeste antal underskrifter til dato.

Vi håber naturligvis, at politikerne vil lytte til befolkningen, da spørgsmålet om hvorvidt vi skal indføre formodet samtykke i Danmark ikke er et klassisk politisk spørgsmål eller for den sags skyld partipolitik. **Kilde:** www.organdonation-ja-tak.dk/fakta/formodet-samtykke

6. At formodet samtykke er et både uheldigt og forkert udtryk

Vi burde hellere kalde det for "Aktivt fravalg", fordi ved at indføre en omvendt aftalemodel, hvor vi automatisk er organdonorer, når vi fylder 18 år, så formoder vi ikke noget, fordi vi indfører formodet samtykke på et oplyst grundlag.

Efter en ændring af donorsystemet er det væsentligt, at staten bliver ved med at oplyse befolkningen om, at man automatisk er organdonor og at det til enhver tid kan fravælges.

Fakta & spørgsmål

I kan finde fakta, meningsmålinger, udtalelser fra politikere, Det Etiske Råd og danskerne samt studier og ekspertudtalelser og læse mere om formodet samtykke her på vores hjemmeside...

www.organdonation-ja-tak.dk/fakta/formodet-samtykke

Har I spørgsmål er I meget velkommen til at ringe til os på telefon 26 790 850 eller til at skrive til os på mail@organdonation-ja-tak.dk

På vegne af patientforeningen

Organdonation - ja tak!

Med venlig hilsen

Lasse Heidelberg

Stifter & Sekretariatschef

Organdonation - ja tak!

